

3 kérdés

Tegnap nyitotta meg a Tisza-szálló nagytérképét a Hungaroton hanglemmez-tekét.

Hetedik éve rendez meg a Hungaroton, s rendszert a budapesti Zeneakadémián nyitják, először történt, hogy vidéken. Ebben Szeged zenei életének elismerését látjuk. Pál Tamásnak, Oberfrank Géának és Gregor Józsefnek rendezésén jelennek meg lemezei, bizunk benne, hogy a sort más szegedi művészek fölvételeivel is bővítik. Külön örömrünk szolgál, hogy ezúttal adták át Gregor Józsefnek — a Simon Boccanegráért — az Év lemezét.

A hanglemmezhez szegedi nyitányában némiképp része van a városi tanács mecenatúrájának.

Segítünk felhívni a figyelmet különböző fórumokon az itt élő művészekre. A tanács mecenatúrája igen kiterjedt. A kultúra pénzéből, hogy mást ne említsék, csak közéleti alkotásokra fordítunk évente félmilliót, többnyire megbízásokra. Szeretnénk elérni, hogy az új beruházásoknál mindjárt a kezdetben gondoljanak művészeti alkotásokra is, bár meg kell mondanom, ennek keresztülvitele nem megy könnyen. Most például a Komócsin Zoltán térszabadság felület beépítésén dolgozik együtt az építész Novák István és a szobrász Melocco Miklós. Mi általában és természetesen a helyi művészek megbízásán vagyunk, meg sem szeretnénk belterjesre szökíteni a kört, hiszen a mi művészeink is pályáznak máshol, s azok sem vennék jó néven, ha ott őket hasonló megfontolásokból mellőznék. Ami azonban a vásárlásainkat illeti, főleg a Szegeden dolgozó alkotóknak biztosítunk „zöld utat”, persze, a jelentékeny művek előtt. Igveksznék minél több munkájukat megvásárolni, és elhelyezni intézményeinkben, hogy közkinccsé tegyék azokat. És egyáltalán: a kiállítások szervezése is mecenatúra. A város felszabadulásának évfordulóin rendre

Dr. Müller Józsefné tanácselnök- helyetteshez

kiosztjuk az alkotói támogatásokat, valamennyi művészeti ágban, sőt, a kutatóknak is. Visszatérően rendelkezünk zeneműveket, azt hiszem, az itt élő komponisták sem panaszkodhatnak. Irodalmi kiadói tevékenységünk közvetve a Somogyi-könyvtár kiadványai útján érvényesül, de közvetlenül is adunk ki alkotásokat. Támogatjuk az öntevékeny, vagy az úgynevezett felhívásos együttesek vállalkozásait, például vendégszerelésre kapnak meghívást, utazási költségeiket fedezzük. Ilyen turnét bonyolított le a közelmúltban a Bartók művelődési központ kamarakórusa Japánban, de hasonló istánoljuk a zeneakadémisták Weiner Kamarazenekarát, a Canticumot, vagy a DELEP Zenebarátok Kórusát.

A kulturális elnökhelyettesről nem lehet úgy távozni, hogy ne kérdezzünk rá a színházépítkezésre.

Úgy tekintjük, hogy jövő év végére átadja a DELEP „beüzemelésre”. Évadot akkor is csak 1986 őszétől nyithatunk, nem mindegy viszont, miként sikerül az új épületet belakni. Erőnket ide koncentrálniuk. Fejlesztést akarunk műszaki és művészeti értelemben egyaránt, a folyamat elkezdődött, tart, mást ne említsék, főállásban műszaki tanácsadó került a színházhoz, a gépészeti berendezések funkcióba állítására, de már is kapott új státusokat a színház. Erősíteni kell a zenei kart, kórust, tánckart — s a prózai társulatot feltétlenül. Itt szeretnénk elmondani, hogy lesz próbaterem, s balettgyűjtésnek megfelelő méretű a színpad alatt. A művészeti állomány fejlesztése folyamatos, 1987-re fejeződik be. Azon leszünk, hogy az új épületben új, az eddiginél magasabb művészeti szintű társulatunk fogadják a város igényes színház-szerető közönségét. A magunk részéről készek vagyunk áldozatokra. Mástkülönben máig megoldatlanok lennének a színészek lakás-problémái, a műhelygondok.

N. I.

Október

Múzeumi hónap

Új múzeumok nyílnak, nagyszabású kiállításokat, valamint muzeológiai konferenciákat rendeznek októberben, az országos múzeumi és műemléki hónap eseményeként. Hazánkban több mint húszesztendő múltra tekinthet vissza a múzeumi hónap, melynek indulása óta legfőbb szándéka, hogy a közönség figyelmét felhívja a múzeumok tevékenységére, műveimre, s hogy felmutassa a múzeumügy mindegyik legrégibb eredményeit. Ezt szolgálják az évek során egyre bővülő programok és rendezvények, például a „nyílt napok”, amelyek során a látogatók bepillanthatnak a múzeumok „láthatatlan” — ám igen fontos munkáiba: a restaurálás, az ásatás, a kiállításrendezés kulisztikaiba.

A múzeumi hónap idei, országos megnívóit szeptember 28-án Karcagon, a Győrffy István Múzeumban tartják. A magyar néprajztudomány egyik legnagyobb hatású művelőjének, a 100 éve született tudósnak szülővárosában új állandó kiállítással tisztelgnek, s e napon avatják fel a múzeum előtti parkban a tudós szobrát is. Karcagon egyúttal új múzeum is nyílik: a nagykunsági tájházban — melyet egy múlt századi parasztházból alakítottak ki — a népi tárgyi emlékek együttesébe az egykori életmód részleteibe engednek bepillantást.

Új intézményt avatnak az immár „múzeumvárossá” vált Szentendrén is: az Ámos Imre és Anna Margit festőművész-házaspár emlékházát. Encsen új helytörténeti gyűjteményt nyitnak meg. Az egyes megyékben az ünneplés helyi megnívókon kezdődik számos rendezvény, találkozó szerveznek a közönség és a múzeumok közötti kapcsolatot ápoló múzeumbárókörök, illetve a „Tájak, korok, múzeumok” mozgalom megyei csoportjai, és ekkor kerül sor a különböző helytörténeti pályázatok értékelésére is.

Budapestben október végén rendezik meg a múzeumi népművelők országos konferenciáját a vizuális nevelés kérdéseiről, s a Petőfi Irodalmi Múzeumban nemzetközi tanácskozáson vitatják meg a szakemberek az irodalmi muzeológiai legaktuá-

lisabb kérdéseit. A megalakulásának 75. évfordulóját ünneplő irodalmi múzeum a nagyközönség számára is kíván újításokat: októberben nyílik az eddigieknél gazdagabb, és tematikailag is bővebb új, állandó Petőfi-kiállítás.

Legnagyobb múzeumaink is új kiállításokkal köszöntik a hónapot: a Szépművészeti Múzeumban Cseh kubizmus címmel nyílik vendégkiállítás, és október végére tervezik az őtestamentumi témák ihlette metszetek és rajzok A biblia világa című bemutatóját is, amelyet a múzeum angyalából állítottak össze.

A Magyar Nemzeti Galériában a múzeumi hónap eseményeként Mai szlovák grafika címmel nyílik kiállítás: a Szlovák Nemzeti Galéria anyagából összeállított tárlaton a kortárs szlovák táblaképfestészet, illetve grafika legnevesebb képviselőinek alkotásait láthatja a közönség. A Néprajzi Múzeum Régi muzsika és népek zenéje címmel indít sorozatot októberben, s új kiállítást nyit a természettudományi Múzeum is.

Gazdag közművelődési programot szervez a hónap-

ra a Nemzeti Múzeum: a „Múzeumi délelőtt”-ökön családi foglalkozásokat tart: Tárgyak, képek, történetek címmel képes történeti játékokat indít, és speciális előadásokat szervez a vakok és csökkentlátók számára.

Elkészült a Csongrád megyei program is. Szegeden a jól bevált hagyományokat követik, amikor ismét megrendezik a különböző tudományágak profiljait. Így lesz történeti hét, természet-tudományi, néprajzi és régészeti hét, amikor is a témához kapcsolódó előadásokat, vetítéseket, kerekasztal-beszélgetéseket rendeznek. Ismét elindulnak az autóbussok a múzeumi kirándulásokra, a résztvevők megismerkedhetnek a megye múzeumaival, helytörténeti gyűjteményeivel, emlékhelyeivel. A Móra Ferenc Múzeum megrendezi Szűcs Árpád festőművész tárlatát, és bemutatják a szombathelyi intézmény textilgyűjteményének válogatását. Hódmezővásárhelyen október 7-én nyit a Vásárhelyi Őszi Tárlat Makón Kiss István Kossuth-díjas szobrászművész alkotásaiból rendeznek kiállítást.

Kromatográfiái tanácskezés

Pénteken befejeződött a szegedi Biológiai Kutatóközpontban rendezett ötnapos nemzetközi kromatográfiai tanácskozás. A Magyar Tudományos Akadémia a Magyar Kémikusok Egyesülete és a Magyar Farmakológiai Társaság rendezésében kétvétenként sorra kerülő tanácskozáson az idén is a világ legnevesebb tudósai összegyűlének a sok összetevőből álló vegyületek szétválasztásának tudományával foglalkozó kromatográfia legújabb eredményeit.

Egy olyan, általuk feltalált készüléket ismertettek, amely jóval hatékonyabb, gyorsabb és pontosabb a világon eddig alkalmazott műszerekénél. A vizsgált vegyület szétválasztását a korábbi két óra helyett percek alatt oldja meg. Orvosi diagnosztika esetében ez életmentő lehet, például mérgezés szenvedett ember vizsgálataánál. Gazdaságilag — például vegyipari üzemben — ugyancsak a gyorsasága adja meg a jelentőségét. Ezzel ugyanis lehetővé teszi a gyakori gyártásközbéli ellenőrzéseket, illetve a leállítás nélküli beavatkozást. Az új műszer gyártására a Labor Műszeripari Művek készült fel.

Eljárás az üzér ellen

A Budapesti Rendőr-főkapitányság gazdasági rendszere üzérkedés bünteténél alapos gyanúja miatt eljárást indított Novák Ottó 61 éves üzérvezető és társai ellen. Novák a csongódi Aranyhomok Mezőgazdasági Szakszövetkezet Budapest, XIII. kerület, Rajk László utca 53. szám alatti szerződéses zöldsgüzletének vezetőjeként 1983-tól termelőktől és viszonteladóktól 11 millió forint értékben vásárolt fel különböző áruhelyeségeket, s ezek jelentős részét az Óbudai Közpért Vállalatnak és kiskereskedőknek adta el 6—10 százalékos haszonnal.

Szárazság az Alföldön

A múlt hét közepén záporokat hozó felhőzónával véget ért az őszi kánikula. E hét elején ismét csapadékosra fordult az idő. Egy hét alatt a Dunántúlon átlagban 20—40 milliméter — Somogysonban 60 milliméter — csapadék hullott. Az ország keleti részén viszont csak 2—5 milliméter esett.

A Dunántúlon javult a helyzet, a talaj nedvesség-tartalma 40—60 százalékra emelkedett, de az Alföldön változatlanul tart a szárazság, a talaj nedvessége átlagban 20—30 százalékos.

Az agrometeorológiai előrejelzés szerint a hét végéig átmenetileg felszakad a felhőzet, csapadék nem valószínű, s a nappali felmelegedés 20—25 fok fölé emelkedhet. Vasárnaptól ismét erős felhősödésre és többfelé csapadékosra lehet számítani.

A csapadékos idő a jövő hét közepén is valószínű.

Éremgyűjtő „drótkéfek”

Sokféle tulajdonsággal lemezték már a nyulak, fák, cának, szarvasok, őzek hol rettegett ellenségeit, hol áldozatos teli gondozták, a vadászokat, de aligha lenne dobogós helyen az őket minősítő megállapítások között, hogy sírók. Főleg nem akkor, amikor meglőtték a kisméretű vadat. Eme tulajdonság, ha elő is fordul, a legtrikább esetben tartják számon, hogy valaki épp az áldozatát sirassa el. Fodor Gyulának viszont ez lett a szerencséje...

Úgy öt évvel ezelőtt egy német vendégvadász kalauzolt Szeged környékén, s a puszkások szerencséje rámosolygott a vendégre egy jókora trófeát cipelő özbak, képében. „Puskás 16. gól!” Találta, de nem halálos. Az özbak, mielőtt örökre elköltözött az örök vadászmezőkre, utolsó erejével elhagyta ezt a sokkal barátságosabb vadászmezőt. Nem is lett meg. Ekkor kezdte rá a sírást a vendégvadász. Bezeg, ha nyomkövető (vércsapzó) kutya lett volna! Meg is jegyezte, ti magyarok könnyen veszítitek, mert sok a vad, ha elvesz, löttök másikat. Ezért kevés a vadász-kutya nálatok.

A vigasztaló esti tűznél mondott szavak ugyan nem voltak teljesen helytállóak, mégis sok igazságot tartalmaztak. Hiába, a magyar vadászok közül csak kevesen igénylik a négy lábú társak segítségét. Vadászot volt, van és lesz, s a vadakat „lelővik, ugye”. Az viszont már luxus, hogy sok lövőt vad azért vesz el, mert nincs, aki megtalálja a bozotos terepen.

A lövővad nem egyszerűen a vadászterény megtestesítője: népgazdasági érték, amelyet kötelességünk — stílszerűen: a kutya kötelességünk — megőrizni, megvédeni, gondoskodni. S mert a vadászat lehet ugyan hobbi, de a vadgazdálkodás munkája és nem passzió, a vadászok a hivatásos segédmunkások!

Ennyit a vadászátról, amelynek évtizedek óta megállította Fodor Gyula, s amelynek köszönhetően most egy másik — holtig tartó — „betegséget” kapott meg: a „kutyázást”. A hajdani

vendégvadász ugyanis nemcsak beszélt, cselekedett is. Egy év múlva egy öklömnyi pislogó kis „drótkéfével” érkezett Szegedre: A Katj von der Hegge névre hallgató kis jószág a drótszűrő tácsók fajtájának megszéppesített képviselője volt.

Hogy milyen, az két év múlva derült ki igazán. Gazdája próbaképpen elvitte egy kiállításra. Azóta mást sem csinál a macskánál alig nagyobb jószág, mint sorra nyeri a versenyeket. Tíz hazai CAC, egy Jugoszláviában szerzett CACIB, egy CAC—IT után a Hungaria Sampion, majd nem régen hivatalos okmányokon mint valami nemesi előnevet, úgy használhatja, hogy Babérkoszorús Hungaria Sampion Kati von der Hegge. No és a lánva. Betti von Wald-Tisza! Anyja nyomába eredt, miután első „fellépésekor” kölykösztyál győztes címmel tért haza Szegedre. Azóta... soroljam, túl sok a jóból, még majd fejébe száll a dicsőség. Arra pedig szüksége lesz még, mert, ha nem vigyáz, megskalpolhatja a róka. Igen, a koterák-lakó Vuk! Találkozni pedig van alkalma jó néhányszor, mert — mondtam már: megszallott gazdája vezetésével a MEOC szegedi kutyaiképző iskoláján nemzetközi színvonalú koterékpályát építettek — s rendeztek is rajta versenyt a vadászok segítői számára. Igazi rókákkal.

Mit mondjak, kemény küzdelem volt. Én a rókáknak drukkoltam — hiszen mindenki más a kutyaéknak. Bettit viszont ez nem zavarta. A nemzetközi versenyben a szukák közt ő lett a győztes.

Büszkék a szegediek a kutya óta európai hírnevet szerzett versenyre, amelyen sabbban kezelni. S mert a a helyezettek közt más helybéli tenyésztők is voltak, így például a szegedi Baranka és nem passzió, a vadászok a hivatásos segédmunkások!

Ennyit a vadászátról, amelynek évtizedek óta megállította Fodor Gyula, s amelynek köszönhetően most egy másik — holtig tartó — „betegséget” kapott meg: a „kutyázást”. A hajdani

Igriczi Zsigmond

Kínai szakemberek látogatása megyénkben

A szeptember 9-től 29-ig hazánkban tartózkodó, a kooperációs mezőgazdasági gépgyártásban és a harmadik piaci együttműködésben érdekelt 10 tagú kínai delegáció tegnap, pénteken Csongrád megyébe látogatott. A délelőtti folyamán a mezőgazdasági gépgyártási és gépgyártási kereskedelmi hálózati — szakembereket Hódmezővásárhelyen Lóci János, a HODGEP Vállalat gazdasági igazgatóhelyettese fogadta. A delegáció vezetője, Liu Xiang Ting, a Kínai Gépgyártási Minisztérium Mezőgazdasági Gépek irodavezetője és a küldöttség tagjai előbb filmvetítést, majd üzemlátogatás keretében tanulmányozták a HODGEP termékeit és a gyártási technológiákat. Végigjárták a gyártósorokat, megtekintették a gépbemutatót és a gyár gépkészítését.

A HODGEP vezetői és a kínai szakemberek elsősorban műtrágyaszóró- és szállító járműgyártási kooperáció megvalósításának lehetőségéről tárgyaltak.

Mától Újszegeden Közlekedésben dolgozó fiatalok találkozója

A szakmunkástanuló és dolgozó fiatalok hónapja keretében, a közlekedésben dolgozó fiatalok találkoznak a hét végén Újszegeden, a KISZ-iskolán. A KISZ Csongrád megyei bizottsága kezdeményezésére első ízben tartanak ilyen jellegű találkozót, amelynek célja, hogy a közlekedésben dolgozó fiatalok jobban megismerjék egymást, baráti kapcsolataikkal javítsák, jobbjítsák a vállalatok együttműködését. A rendezők — a Volán 10-es számú Vállalat, a MÁV és az SZKV KISZ-esei — olyan programot állítottak össze, a találkozóra, amelyek a szórakoztatón túl a közlekedés fiataljainak szakmai ismereteit is bővítik. A találkozón diákok is részt vesznek: a 600-as, a 624-es számú Szakmunkásképző Intézet fiataljai, valamint a Rózsa Ferenc és a Bebrits Lajos szakközépiskola növendékei. Betekintést nyerve a „bázis”-vállalatok életébe, azok munkájába, ott lesznek a vállalatok vezetőinek képviselői is.

Ma, szombaton délelőtt 9 órakor Szentgyörgyi Pál, a megyei KISZ-bizottság titkára nyitja meg a találkozót, amelyet ezentúl minden évben megrendeznek. Ezen az első, sportversenyeken, szellemi vetélkedőn mérik össze tudésukat. Ma este szórakoztatja a találkozó résztvevőit Nagy Bandó András és Maksa Zoltán humorista. Holnap, vasárnap Szegeddel ismerkedhetnek a megye más városaiából érkezett fiatalok. A Volán társasáncsklub tart bemutatót, s a karate művelői ízelítőt adnak a sportágból.

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Hárs Istvánnak, a Magyar Rádió elnökének több évtizedes kiemelkedő munkássága sokoldalú politikai közéleti tevékenysége elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetést adományozta.

A kitüntetést pénteken a Parlamentben Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke adta át. Az eseményen jelen volt Lakatos Ernő, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője és Bányász Rezső államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke.